

עַל בְּנֵי עֲלָמָא, וּמְנַהוּן קַטְיגוֹרִין, נְטָלוּ וְקָרִיבוּ לִי
גַּבְיֵיהוּ. וְחַמֵּינָא תַּמָּן סְגִיאיִן מִן חֲבַרְיָא.

אָמַר לִיהּ לְמַלְאָךְ הַמָּוֶת, מַה דִּין מִן בְּנֵי עֲלָמָא גַּבְדָּךְ. אָמַר
לְהוּ, דִּי לָא שְׂבִיקִי לְמִימַת יְתִיבָה וְקָרִיבְנָא לִיהּ לְדִינָא.
קָמוּ תַּלְתַּת סְהַדִּין, וְאָמְרוּ תַּלְתַּת זְמָנָא, מְצָאנוּ כּוֹפֵר, וְאִסְהִידוּ
עָלַי דְּאֶעְבְּרָנָא תְּדִיר עַל מְדוּתִי. אֶתְעַסְקוּ בְּדִינִי כָּל
הַהוּא יוֹמָא, דְּחַמֵּיתוּן דְּדַמִּיכְנָא, וְעַבְדוּן הַשְּׁבוּן יוֹמִין וְשָׁנִין
דִּילִי, וְאֶשְׁתַּכַּחוּ תְּדִיר שְׁלִימִין.

וְעַל דְּאֶעְבְּרָנָא עַל מְדוּתִי תְּדִיר, שְׂבָקוּ דִינָא, וְלָא יִכְלוּ
לְמִידֹן בְּהַאי, עַד דְּסְלִיקוּ דִינָאי לְאַתְרַּא אַחְרָא, וְלָא
יִדְעָנָא לְאֵן אַתְרַּא.

וְאַתְיָא מִן דִּינָא, לְשַׂבְּקָא לִי, וְלְמִיחַב לִי זִמְנָא, לְאֶשְׁלָמָא
תַּלְמוּדָאי בְּהַאי עֲלָמָא, דְּעַדִּיין לָא גַּמִּירָנָא לִיהּ,
וְלָא שְׂבִיק לִי מַלְאָךְ הַמָּוֶת, עַד דְּיַהֲבוּ לִיהּ בְּאַתְרֵי רַבִּי
כְּרוּסְפָדָאי סְבָא דְּמַלְקְדָמִין, בְּאַדִּין שְׂבָק לִי.

כַּד חַמֵּיתוּן דְּמַעִין בְּאַנְפִּי, וְחוּכָא בְּפוּמָא. אֵינּוּן דְּמַעִין, דְּקָא
בְּכִינָא מְדַחִילוּ דְּמַלְאָךְ הַמָּוֶת. וְחַיִּיכִינָא מְחַדְוָה
דְּשְׂכִינְתָא. וְעַל דְּאוּרִיבוּ לִי עַד זְמָנָא אַחְרָא, בְּגִין לְאוּדְעָא
לִי מַה דְּגַלִּינָא לְכוּן. וְלָא דְּמִיכְנָא עַל יַד מַלְאָךְ הַמָּוֶת, אֶלָּא
שְׂבָקוּ בְּהַדָּאי לְרַבִּי אוּשְׁעָא, וְעַמִּיבָה אֶזְלִינָא תַּמָּן.

תַּמָּחוּ חֲבַרְיָא, וְקָרוּ עֲלֵיהּ, (תהלים פד) עֹבְרֵי בְּעַמְקֵי הַבְּכָא
מַעֲזִין יִשְׁתִּיתוּהוּ גַם בְּרַכּוֹת יַעֲטָה מוֹרָה. עוֹבְרֵי בְּעַמְקֵי

הַבָּכָא, דָּא ר' בְּרוּסְפָדָאֵי, דַּעְבֵּר עַל דָּא דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּאִיהוּ עִמָּךְ הַבָּכָא. דְּאִיהוּ גָרִים בְּכִיָּה לְכוּלֵי עֲלָמָא. מַעֲיִן יִשְׁתַּוְּהוּ, דְּהַנִּיחֻהוּ לְמִיגְמַר תְּלַמוּדִיה, וְלִמְהוּי מְעִיִן בְּאוּרִייתָא. לְפִיכָךְ, גַּם בְּרִכּוֹת יַעֲטָה מוֹרָה. אִי אוּרִייתָא גָרִים לִיָּה חַיִּים, כָּל שָׁכֵן מֵאֵן דְּגָרִים לִיָּה גְרָסָא וְאוּלִיף לִיָּה. קָרָא עֲלִיָּה ר' יוֹחָנָן, (תהלים קיב) זָרַח בַּחֲשָׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל חֲנוּן וְרַחֻם וְצַדִּיק. זָרַח בַּחֲשָׁךְ, מֵהוּ חוֹשֶׁךְ. דָּא מִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּאִחְשִׁיךְ אֲנִפִי עֲלָמָא. כְּדָבָר אַחַר, וְחוֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְּהוֹם. וְאַנְהִיר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיק דָּא, רַבִּי בְּרוּסְפָדָאֵי, נְהִירוּ דְּאוּרִייתָא. וּמֵאֵן עֵבֵר דָּא. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְּאִיקְרִי חֲנוּן וְרַחֻם וְצַדִּיק.

(רות א) וְהֵאמֵר נָעַמִי לְכַלּוֹתִיָּהּ וְגו', כִּי שָׁמְעָה בְּשִׁדֵי מוֹאָב כִּי פָקַד ה' אֶת עַמּוֹ לְתֵת לָהֶם לֶחֶם. אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בֵּא וּרְאֵה, מִי שָׁמְעָלִים עֵינָיו מֵעֵינַיִם בְּשָׁנֵי בַּעֲוֶרֶת, הֵם יִרְאוּ בְּנִחְמוֹת הָעוֹלָם וְלֹא יָמוּתוּ, עַד שִׁינְפָקְדוּ לְטוֹבָה, וְהוּא לֹא יִזְכֶּה לְרְאוּתָהּ. אֱלִימֶלֶךְ עָשִׂיר הָיָה, בִּיּוֹן שָׂרָאָה הָרַעֲב, הָעֵלִים עֵינָיו מִן הַצְּדָקָה, וּבְרַח לְשִׁדֵי מוֹאָב. אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה, וְכִי לֹא דִרְכָן שֶׁל צַדִּיקִים לְבְרוּחַ מִפְּנֵי הָרַעֲב, וְהִרִי גְדוֹלִים מֵאֱלִימֶלֶךְ אַבְרָהָם יִצְחָק עָשִׂירִים מִמֶּנּוּ, וְהִלֵּךְ זֶה לְמַצְרַיִם מִפְּנֵי הָרַעֲב, וְזֶה לְאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים. אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה אָמַר ר' יִצְחָק, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גָרַם לָהֶם לְצַדִּיקִים הִלְלוּ לְצֵאת מִתּוֹךְ הָרְשָׁעִים, וְלִהְיוֹדִיעַ טַבְעָם

בְּעוֹלָם, וּלְפִיכֶךָ הִבִּיא הָרָעֵב.

אָבֵל אֱלִימֶלֶךְ, בְּמָקוֹם צְדִיקִים הָיָה יְתִיב, בְּמָקוֹם תּוֹרָה
וּבְעוֹתָרָא סִגְיָי. וּכְשָׁבָא הָרָעֵב, עֲנִיִּים הָיוּ בָּאִים אֵלָיו,
וְהָעֲלִים עֵינָיו מֵהֶם, וּבָרַח. וְעוֹד, שְׂרָאָה הַדִּין חָל עַל הָעוֹלָם,
וּבָרַח וְהִלֵּךְ בֵּין הָאוֹמוֹת.

רַבִּי חֲסֵדָאִי פְתַח, (קהלת ט) עִיר קְטַנָּה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט. עִיר
קְטַנָּה, כֶּךָ אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי יִצְחָק, עִיר
קְטַנָּה, דָּא גּוֹפּוֹ שֶׁל אָדָם. וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט, אֵלּוּ הָאֲבָרִים.
וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל, זֶה יֵצֵר הָרָע. שֶׁהוּא מֶלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל
וּבְנֵי אָדָם גַּם כֵּן מְשׁוּעָבְדִים תַּחְתָּיו, וְהוּא מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם.
וּמַצָּא בָּהּ אִישׁ מְסַכֵּן חֲכָם, זֶה יֵצֵר טוֹב, שֶׁהוּא מְסַכֵּן, וְאִין
מְאֲזִין לוֹ. חֲכָם, שֶׁהוּא מַחְכִּים לְמֵאֲזִין לוֹ, לְהַנְצִיל מֵעוֹנֶשָׁה
שֶׁל גֵּיהֶנָם.

וּמִלֵּט הוּא אֵת הָעִיר בְּחֲכָמָתוֹ, זֹו נִשְׁמָתוֹ שֶׁל אָדָם, שְׁלֵא
תַּחֲטָא לְפָנָי בּוֹרְאָה. וְאָדָם לֹא זָכַר אֵת הָאִישׁ הַמְסַכֵּן
הַהוּא. אִין זוֹכֵר אוֹתוֹ, וַיֵּשׁוּב הָאָדָם לַחֲטוּא, בְּהַהוּא יֵצֵר
הָרָע.

אָמַר רַבִּי בּוֹן, הַהוּא יְנוּקָא דִּיהוָה יְתִיב לְגַבְזָא, מֵאִי אָמַר
בְּהַאי קְרָא. אֲלֵא הִכִּי פְתַח, עִיר קְטַנָּה, זֹו כְּנִסְת
יִשְׂרָאֵל, שְׁנִקְרָאת עִיר הַקִּדְּשׁ, קְרִתָּא קְדִישָׁא לְגַבִּי הַקְּדוּשׁ
כְּרוּךְ הוּא. קְטַנָּה, כְּדָבָר אַחֵר, (שה"ש ח) אַחוֹת לָנוּ קְטַנָּה.
שְׁנַאֲמַר (בראשית כט) וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רַחֵל. וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט, אֵלּוּ

הָאָבוֹת.

בָּא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, יִרְדֶּה עִמּוֹ שְׂכִינָה, וְשָׂרְתָה בְּתוֹכוֹ. הִטָּא
אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְנִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ. בָּא נָח, וְהוֹרִידָה לְאָרֶץ.
הִטָּאוּ דוֹר הַמַּבּוּל, וְנִסְתַּלְקָה מִן הָעוֹלָם. בָּא אַבְרָהָם,
וְהוֹרִידָה. בָּאוּ אַנְשֵׁי סְדוּם, וְנִסְתַּלְקָה. לְפִיכֵךְ וְאֲנָשִׁים בָּהּ
מָעַט לְהִתְקַיֵּים עִמָּה בְּעוֹלָם. זְמַן מוֹעֵט הָיוּ, וְלֹא נִתְקַיְּמוּ בָּהּ
הַרְבֵּה.

וּבֹא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסַבֵּב אֹתָהּ, דָּא פְּלוֹנִי. וּמָצָא בָּהּ אִישׁ
מִסְכֵּן חָכָם, דָּא יַעֲקֹב, שְׂבַמְסַכְנֹת הָיָה בְּזְמַן שְׁחִטָּאוּ
בְּנָיו בְּיוֹסֵף, וְנִמְנַע הַשִּׁפְעַ מִמֶּנּוּ, וְנִתְפָּרְשָׁה מִטְּרוֹנִיתָא
מִמֶּנּוּ. וּמַלְט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ, דָּא מֹשֶׁה. מַהוּ וְסַבֵּב
אוֹתָהּ. שְׂמַתְעַסֵּק פְּלוֹנִי שְׂיַחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, בְּשָׂבִיל
לְהִתְעַכֵּב הַמִּטְּרוֹנִיתָא בְּגָלוֹת, דְּכָתִיב (תהלים צא) עִמּוֹ אֲנָכִי
וְגו'.

דְּבַר אַחֵר, (קהלת ט) עִיר קְטַנָּה, דָּא צִיּוֹן. וְאֲנָשִׁים בָּהּ מָעַט,
אֵלוּ שֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. וּבֹא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסַבֵּב
אוֹתָהּ, דָּא פְּלוֹנִי. וּמָצָא בָּהּ אִישׁ מִסְכֵּן, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד.
שְׁנַאמַר בּוֹ, (זכריה ט) עֲנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמֹר וְנֶאמַר (ישעיה נז)
הַצַּדִּיק אָבֵד. כָּל זְמַן שְׂלֵא יָבֵא עָלָיו הַשִּׁפְעַ. וְעָלָיו נֶאמַר,
(שם יט) וְנָהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ.

חֲמֹר, דָּא סַמְאֵל. חָכָם, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְעָלָיו נֶאמַר,
וּמַלְט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ. שְׂיַהֲיָה גּוֹאֵל מְשִׁיחַ

בֶּן אֶפְרַיִם, וְדָא הוּא פְּרוּקָא מְלַעֲיָלָא.

דְּבַר אַחַר, (קהלת ט) עִיר קְטַנָּה, זוּ תִיבַת נַח. וְאֲנָשִׁים בָּהּ
מְעַט, אֵלוֹ נַח וְאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו. וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל, דָּא
יַצַּר הָרַע, שְׁסִיבָב לָהּ. וּמַצָּא בָּהּ אִישׁ מְסַכֵּן חָכָם, דָּא נַח.
וּמְלִט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ, דָּא אַבְרָהָם, שְׁבַעְבוּר
אַבְרָהָם שְׁעֵתִיד לָבֵא, מִלִּט אֶת הַתִּיבָה בְּחֻכְמָתוֹ, וּמְלִטוֹ
נַח וּבָנָיו.

דְּבַר אַחַר, עִיר קְטַנָּה זוּ יְרוּשָׁלַם, שְׁהִיא בְּזִמְן הַזֶּה קְטַנָּה
וְחַרִיבָה. וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט, מְעַטִּים הֵם הַיְהוּדִים שְׁיִישׁ
בָּהּ. וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסַבָּב אֶתָּה, דָּא הוּא מְלָכָא מִבְּנֵי
עָשׂוֹ, דְּאֶתְמַר עֲלֶיהָ בְּדִנְיָאֵל, (דניאל ב) שְׁקוּהִי דִי פְּרִזְלֵ. (שם) דִּי
מְרַעַע כָּל אֱלִין תִּדְק וְתִרַעַ. (שם) דִּי מְלַכְיָא וְגוֹ'. תִּדְק וְתִסְפָּ
כָּל אֱלִין מְלַכְוֹתָא. וּבְזִמְן שְׁהוּא סִיבָב בִּירוּשָׁלַם, מַצָּא בָּהּ
אִישׁ מְסַכֵּן חָכָם, דָּא מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן, וּמְלִט הוּא אֶת הָעִיר
בְּחֻכְמָתוֹ, דָּא מְשִׁיחַ אַחֲרוֹן.

דְּבַר אַחַר, עִיר קְטַנָּה דָּא אוֹרֵייתָא. וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט. וְלָמָּה
הִיא קְטַנָּה, וְהַכְּתִיב (איוב יא) אֶרְכָּה מֵאֶרֶץ מִדְּבָר וְגוֹ',
אֵלָא מְשׁוּם דְּאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט הֵם.

וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסַבָּב כּוֹ', דָּא סְפָא דְמוֹתָא, דְּסַבָּב
לָהּ, וּמַצָּא בָּהּ אִישׁ מְסַכֵּן, דָּא דוֹד. חָכָם, דָּא שְׁלֹמֹה
הַמֶּלֶךְ עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, דְּאֶתְקִין לָהּ שְׁרָגָא, וְאִנְהִיר לָהּ בְּנֵהִירוֹ,
בְּמִשְׁלֵיו וְסַפְרָיו. וּמְלִט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ, מִיָּדָא

דַּאֲפִיקוֹרְסִים וּמִינִים, דַּאִיהוּ אַתְקִין אֲזִנִים לַתּוֹרָה.
 דְּתַנִּינֵן, עַד לָא אָתָא שְׁלֵמָה, הָוֵת אֹרִייתָא כְּקִלְחַת דְּלִית
 לָהּ אֲזִנִים, וּמֵאן דְּקָרַב בְּהֵדָה אִיתּוּקְדַ. כִּינֵן דַּאֲתָא
 שְׁלֵמָה, וְעַבְד לָהּ אֲזִנִים, וְאַשְׁתִּיזְבוּן בְּגֵי עֲלָמָא בְּעֶצְתִּיהָ.
 יְהֵב בְּהֵיא עִיר כְּבִיכּוּל שְׁזִיבוּתָא. וּבְמָה, בְּחֻכְמָתוּ.
 וְכַל דָּא בְּגִין תִּיקוּנָא דַּאֲתְקִין, וְאַשְׁתִּדְלוּתָא דַּאֲשְׁתִּדַל
 אַבְתְּרָה הֵוֵא מְסַכֵּן, דַּאִיהוּ דָּוֵד. דְּלָאוּ אִית פֵּר נָשׁ
 דַּאֲשְׁתִּדַל אַבְתְּרָה, כְּדוּד מְלָפָא.

וְתַנִּינֵן, יָאוּת הָוֵה דָּוִד מְלָפָא, לְאַתְקִימָא בְּעֲלָמָא מָאָה
 שְׁנִין. דַּאֲלִמְלָא אַתְקִימִים אִיהוּ מָאָה שְׁנִין, אִיהוּ הָוֵה
 מְתַקֵּן לְבוּצִינָא, תְּקוּנָא תְּקִיפָה, דְּלָא אַתְעֵדִי לְעֲלָמִין, וְלָא
 אַתְחֵרִיב בִּי מְקֻדְשָׁא. אֲבָל כְּמָה גְרִימוּ אִינוּן שְׁנֵי דְלָא
 אַתְקִימוּ.

וְאַדָּם לָא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמְּסַכֵּן הַהוּא, זֶה אָדָם הָרָאשׁוֹן,
 דִּיחֵיב לִיה מְשֻׁנּוּי רַק ע' שְׁנִין. וְאַדָּם לָא זָכַר לִיה
 בְּשַׁעָה שְׁפָא ס"מ וּרְכִיב עַל גַּמְלָה, וְסַבֵּב אוֹתוֹ שְׁחָטָא, לָא
 זָכַר אֶת דָּוִד, שְׁבַמְסַכְּנוּתָא לְהוּי עַל זֶה הָעוֹן, שְׁנַחֲשׁ סַבֵּב
 לְחוּהָ, וּסְמַאל לְאַדָּם הָרָאשׁוֹן.

וּסְמַאל לָא הָוֵה לִיה כַּח דִּיחֵפּוּף לְאַדָּם, עַד שְׁפָא נְחָשׁ וְהַפֵּךְ
 לְבָה דְחוּהָ, וְחוּהָ הִפְכָה לְבוּ שֶׁל אָדָם, וְחָטְאוּ
 שְׁנֵיהֶם. וְעַל דָּא אָמַר, (בראשית א) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי
 הוּא נָתַתָּה לִי מִן הָעֵץ וְאָכַל. וּסְמַאל לָא הָוֵה לִיה רְשׁוּת

דִּי־הַפֶּךְ לְבִיָּה דְאָדָם, עַד שְׂפָאָה חֲוָה, וְגַרְמָה לִיָּה דְאָכִיל
מִיָּנִיָּה, וְעַל דָּא אֲתַתָּא הִיא אֲתַעֲנַשְׁתָּ.

אָדָם הָרֵאשׁוֹן כֹּד יְהִיב לִיָּה מְשָׁנוּי אִינוּן שְׁבַעִין שָׁנִין, לָא
אִידְכֵר מִיָּנִיָּה בְּקַדְמִיתָא, דְּאֶלְמְלִי אִידְכֵר מִיָּנִיָּה,
מֵאַה שָׁנִין יִשְׁאִיר לִיָּה מְשָׁנוּי, בְּמָה דְאֲתַחֲזוּ לִיָּה, בְּגִין
לְאֲתַתְקַפָּא בְּעֶלְמָא, וִיתְקַן תְּקוּנָא דְבוּצִינָא. אֶלָּא לָא
אִידְכֵר מִיָּנִיָּה, כִּר שְׁבַעִין שָׁנִין, וְלָא יִתִּיר.

תְּלָתִין שָׁנִין הִוּוּ, דְּהָוָה אֶזְל מְנַהֲוֹן בְּמַדְבְּרָא, וּמְנַהֲוֹן בְּעֵנָא.
וּבְהֵימָּא זְמַנָּא, וְחֲכַמַת הַמַּסְכֵּן בְּזוּיָּה. וְדַבְּרִיו אִינָם
נְשַׁמְעִים מִקְּמִי שְׁאוּל מְלָכָא. הָא דְלָא אֲשַׁתְּאֲרוּ בֵּיה אֶלָּא
אַרְבַּעִין חֹסֵר אַחַת, דְּהָא שְׂתָא חֲדָא הָוָה עָרִיק מִקְּמִי בְּרִיָּה
אַבְשָׁלוֹם. וּבְגִין כֹּד נְחַתַת תְּקוּנָא דְשָׂרְגָא, עַד דְּהָוָה כְּפִשַׁע
בֵּינוּ וּבֵין הַמָּוֹת.

וְכַל דָּא, מִקְּמִי דְאָדָם לָא אִידְכֵר מִיָּנִיָּה בְּקַדְמִיתָא,
לְאוֹסְפָא לִיָּה אִינוּן תְּלָתִין שָׁנִין לְתַתָּא, לְאֶשְׁלָמָא לִיָּה
לְמֵאַה. וְאֲתַפְּגִימוּ תְּלָתִין שָׁנִין לְתַתָּא, מֵאִינוּן שְׁבַעִין שָׁנִין,
דְּהָוָה חֲכַמַתוּ בְּזוּיָּה וְדַבְּרִיו אִינָם נְשַׁמְעִין.

וְאִי תִימָא, דְּשְׁלָמָה מְלָכָא כָּל כֹּד מְשַׁבַּח גְּרַמִּיָּה, וְקָרָא אִיהוּ
עַל גְּפִשִׁיָּה חָכָם. אֶלָּא בְּגִין כֹּד אָמַר אִיהוּ בְּקַדְמִיתָא,
וּגְדוּלָּה הִיא אֵלִי. מְלָה דָּא רַבְרַבָּא דְאַנָּא אֲתִי לְשַׁבְחָא
גְּרַמִּיָּי. אֶלָּא הוּאִיל וְלָא אִיתָא אַחֲרָא דִיִּימָא לִיָּה. אֲתוּ
חַבְרִיָּיא וּנְשַׁקוּהוּ, קְרוּ עֲלֵיָּה, (ישעיה נד) וְכַל בְּגִין לְמוֹדֵי ה'.

וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ.

אָמַר רַבִּי רְחוּמַאי, דָּוִד מַלְכָּא, תִּלְתַּת שָׁנִין הָוָה בְּפָנָא
 בְּיוֹמוֹהֵי. מַאי טַעְמָא, בְּגִין לְאוֹדְעָא לִיהַ דְּעַל דִּינָא
 תִּלְיָא מִלְתָּא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (שמואל ב כא) וַיְהִי רָעַב בְּיַמֵּי
 דָּוִד שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְקֹשׁ וְגו'. עַד דְּאַשְׁתְּלִים דִּינָא, בִּיּוֹן
 דְּאַשְׁתְּלִים, מִיַּד (שם) וַיַּעֲתֵר אֱלֹהִים לְאַרְצָא וכו'.

דְּתַנִּי רַבִּי חֵיָא, כָּל עַלְמָא לָא שְׁתֵּיין, אֵלָא מִתְמַצִּית אַרְצָא
 יִשְׂרָאֵל. כַּד אַתְּפַקִּיד עַלְמָא, אִיהִי אַתְּפַקִּידת
 בְּקַדְמִיתָא. בְּגִין דְּלָא אֲשַׁתְּכַח מֵאֵן דִּישׁוּיב לָהּ וַיִּגִּין עֲלֶיהָ.
 אֱלִימֶלֶךְ זְכָאָה הָוָה, וַיְכוּל לְאַגְנָא עַל דְּרֵי עַלְמָא, וְעָרִיק לִיהַ
 בֵּין שְׂאָר אוֹמִין. וּבְגִין כֶּךָ אַתְּעַנְשׁ, מֵת אִיהוּ,
 וְאַתּוּי בְּנוּי, וְנִסִּיבוּ נְשִׁין נוֹכְרֵיין מֵאוֹמִין אַחֲרֵינִין. וְאַתְּעַנְשׁוּ.
 רַבִּי נְחֻמְיָה פְּתַח, (בראשית ו) וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת
 הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ.
 וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים, עו"א וְעו"א אָמַר לִיהַ, תִּרְיִן מְלֹאכִין הֵווּ,
 דְּקַטְרָגוּ לְמֵאֲרִיָּהוֹן, וְאַפִּיל לֹזֶן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מֵאַתֵּר
 קַדִּישָׁא דְלַעִילָא. וְכַד נְחַתוּ, אַתְּגְלִימוּ בְּאוּרָא, וְאַתְּעַבִּידוּ
 כְּבֵנֵי אֵינְשָׂא.

וְלִית לָךְ בְּכָל אֵינּוֹן מְלֹאכִין, דְּאַשְׁלִימוּ לְאַתְּעַרְבָּא גוּ בְּנֵי
 נְשָׂא, בְּאֵינּוֹן דְּאַקְרוּן אִישִׁים. וּבְאֵינּוֹן דְּאַיְקָרוּן בְּנֵי
 אֱלֹהִים. בִּיּוֹן דְּאַפִּיל לֹזֶן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַתְּגְלִימוּ מִכָּל
 אֵינּוֹן יְסוּדֵי דְבְּנֵי נְשָׂא, וּמִתְלַבְּשִׁין בְּהוֹן.

שָׂאָר מִלְּאֲכִיז, כִּד נְחָתוּ, וְאִינוּן זְמִינִין לְאַתְבָּא לְדוּכְתִייהוּ,
 אַתְגְּלִימוּ בְּאִוִּירָא דְעֶלְמָא, וְנָטְלִי קְטוֹרָא דְאֲנָשִׁי
 בְּהַדְיִיהוּ, וְלֹא יִתִיר. וּבְגִין כֶּךָ אַתְחִזִּיאוּ לְפּוּם שַׁעְתָּא, וְלֹא
 יִתִיר, זִמְנָא בְּיוֹמָא, אוּ תִרִין זִמְנִין, אוּ בְּכָל יוֹמָא זִמְנָא
 חָדָא אוּ תִרִין, וְלִבְתֵּר פְּרָחִי בְּאִוִּירָא וּמִתְפַּשְׁטִין מִיְנִיהּ,
 וְאַהֲדָרוּ לְדוּכְתִייהוּ.

רַבִּי קִיסְמָא בַּר רַבִּי יִנְאִי פְתַח, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִיז
 רוּחוֹת מְשַׁרְתֵּי אֵשׁ לוֹהֵט. אֵית מִלְּאֲכִיז דְאִינוּן מְרוּחַ,
 וְאֵית מִלְּאֲכִיז דְאִינוּן מַאֲשָׂא, דָּא יְהִיב מְדִילִיה לְחַבְרִיה,
 בְּגִין דְאֵית שְׁלֶמָא בִּינֵיהוּ. וְעַל דָּא, אִינוּן דְנַחְתִּין, מְתִירִי
 יְסוּדֵי אֵילִין נְחָתִין. כִּד נְחָתִי מִתְלַבְּשִׁין יִתִיר בְּאִוִּירָא דְהֵאִי
 עֶלְמָא, וְאַתְגְּלִימוּ.

אִינוּן דְאַתְעַרְבוּ בְּהֵאִי עֶלְמָא, מִתְלַבְּשִׁין בִּיסוּדֵי דְהֵאִי
 עֶלְמָא, וְלֹא יְכִילוּ לְפַרְחָא וְלְאַתְבָּא לְאַתְרֵיהוּ,
 וּמִתְעַפְּבוּ הָכָא. בִּיּוֹן דְשִׁבַּע יוֹמִין אַתְעַפְּבוּ הָכָא, דָּא פְתַר
 דָּא, לֹא אַתְהֲדָרוּ תַמָּן.

וְעַל דָּא וִירָאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת פְּנוֹת הָאָדָם וְגו'. מַאי בִּי
 טַבַּת הִנֵּה. דְהוּה נְהִיר שְׁפִירוּ דְלְהוֹן, בְּנִהִירוּ עֵילְאָה.
 בִּיּוֹן דְאִוִּלִּידוּ בְּגִין, נָטַל לְהוֹן תְּקֻדָּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאַעַל לוֹן
 בְּטוֹרָא דְחֻשׁוּכָא, דְאִיקְרוּן תְּרִי קְדָם. וְקָטִיר לוֹן
 בְּשִׁלְשָׁלוֹת שָׁל בְּרוּל, וְאִינוּן שְׁלִשְׁלָאִין מְשׁוּקְעִין עַד גּו'
 תְּהוּמָא רַבָּא. וְתַמָּן אוּלְפִין חֲרָשִׁין לְבְנֵי נָשָׂא.

בְּלָעָם, מִתַּמָּן נָטִיל חֲרָשׁוּי, וְאוֹלִיף מִינְיָהוּ, בְּאִינוּן טוֹרִין.
 הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, (במדבר כג) מִן אָרֶם יִנְחֲנִי בְּלֶק מֶלֶךְ
 מוֹאָב מְהַרְרֵי קָדָם. וּמִתַּמָּן אֲתַעֲטְרוּ כָּל יַדְעֵי חֲרָשִׁין
 דְּבַעֲלָמָא.

וּמִגּוּ דְהוּוּ קִטְרוּנֵי דְמַרְיָהוּן בְּקַדְמִיתָא, וְעַד הָאֵי יוֹמָא, אִינוּן
 מְקַטְרָנִין לְמַרְיָהוּן כָּל כַּפָּה, בְּאִינוּן חֲרָשִׁין, דְּמִכְחִישִׁין
 פְּמִלְיָא דְלַעִילָא. וְאַלְמָלָא אִינוּן שְׁלִשְׁלָאִין דְּמִשׁוּקְעִין גּוּ
 תְּהוּמָא רַבָּא, וְאַחֲרֵיהּ בְּהוּ בְּתַפְסוּסוּ סִגֵּי מְטַשְׁטְשֵׁי עֲלָמָא
 הוּוּ, וְעֲלָמָא לָא יָכִיל לְמִיסְבֵּל.

וְתַמָּן בְּאִינוּן טוֹרִין דְּחִשׁוּכָא, יִנְקִין מְסִיטְרָא דְעַפּוֹן, דְּהָא
 מֵהוּוּא סִיטְרָא, כָּל אִינוּן זַיִינֵי מִתְעַרִּין בְּעֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי נְחֻמֵּיהָ אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נַעֲמָה הִיְתָה בְּאוֹתוֹ זְמַן,
 וְכָל הָעוֹלָם טוֹעִים אַחֲרֵיהָ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אֵימָא
 שְׁלֵשִׁים הִיְתָה. בֵּינָן שָׂרְאוּ אוֹתָהּ בְּנֵי אֱלֹהִים, טָעוּ אַחֲרֵיהָ.
 לְאַחַר כֵּן רָאוּ בְּנוֹת הָאָדָם הוֹלְכוֹת עֲרוּמוֹת, וּבְאוּ לָהֶן,
 וַיִּלְדוּ מֵהֶם. הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, (בראשית ו) וְגַם אַחֲרֵי כֵן
 כָּאֲשֶׁר יָבִאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים וְגו'. אֲנָשֵׁי שָׁם, מֵאֵי אֲנָשֵׁי שָׁם
 וְגו'. אֵלִין נְפִילִין דְּאוֹלִיפּוּ בְּעֲלָמָא, שָׁם בְּכָל מְלָה וּמְלָה,
 לְאַשְׁלָמָא חֲרָשִׁיָּהוּ. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי אָמְרוּ, אֲנָשֵׁי שָׁם
 מִמַּש. כְּמָא דְאֵת אָמַר, (שה"ש ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ.
 אָמַר לִיה רַבִּי יַעֲחָק, מְגַבּוּרֵי יִשְׂרָאֵל כְּתִיב.

רַבִּי עֲזַרְיָה שָׁאֵל לְרַבִּי יוֹסִי אִישׁ כְּפַר אוֹנוּ, מֵאֵי טַעֲמָא

חֲרָשִׁין אֵינּוּן יְתִיר בְּנִשְׂיָא, וְלֹא בְּנִבְרִיָא. דְּכֵתִיב

(שמות כב) מְכַשֶּׁפָה לֹא תִחַיֶּה, וְלֹא כֵּתִיב מְכַשֶּׁף.

אָמַר לִיה, כֵּתִיב (תהלים צא) לֹא תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה. רָע לֹא

כֵּתִיב, אֲלֵא רָעָה. דָּא סְטָרָא דְנוֹקְבָא וְדֵאֵי הוּא. וְנִנְע

לֹא יִקְרַב בְּאֵהֲלֶיהָ, דָּא הוּא דְכוּרָא. וּמִן נוֹקְבָא כָּל זֵינִין

דְּחֲרָשִׁין, וְכָל עֵיסְקִין בִּישִׁין אֲתִיִּין לְעֵלְמָא. הֲדָא הוּא

דְּכֵתִיב, (קהלת ז) וּמוֹצֵא אֲנִי מֵר מִמּוֹת אֶת הָאִשָּׁה וְגו'.

וּמֵאֵי אֲסוּרִים יָדִיָּה. ר' יַנָּאי וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעִיא. חַד אָמַר, כָּל

הַנוֹגֵעַ בְּאִשָּׁה, אוּ מְקַבֵּל מִמֶּנָּה מִיָּדָה לְיָדוֹ, לֹא יִנְקָה

מִדִּינָה שְׁל גִּיהֶנָּם. שְׁנַאֲמַר יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רָע. הֲדָא הוּא

דְּכֵתִיב, אֲסוּרִים יָדִיָּה. וְדֵאֵי.

וְחַד אָמַר, מִן הַנְּקִיבוֹת בָּאוֹת כָּל מֵינֵי נַחֲשׁ וְכִישׁוֹת, וְכָל

הֲרֵהוּרִים רָעִים, וְאֵלְמָלֵא שְׂאֲסוּרִים יָדִיָּה, דִּלָּא שְׂבָקִין

אוֹתָהּ מִן שְׂמֵיָא, הָיוּ הוֹרְגִים וּמְמִיתִין כָּל הָעוֹלָם בְּכָל עֵת

וְזִמָּן.

וְלֹא אֲתִתְקַפַּת נוֹקְבָא, אֲלֵא בְּחִילָא דְדְכוּרָא. דֵּהִיא שְׂאֲרַת

בְּעוֹמְקִין דִּילִיָּה, שְׂהִיא יוֹדַעַת לְאוֹמָאָה לְבַר נָשׁ,

לְאֵשְׁלָמָא רְעוּתָהּ. וּבַמָּה. בַּשָּׁם, וּבְמִילִין עֵמִיקִין, בַּשָּׁמָא

דְּמִסְאָבָא. וְעַל דָּא עוֹבְדֵי בָּהּ תְּלִיִּין, וּמְלִין בְּדְכוּרָא.

וְתִרְוִיָּהּ מִנוֹקְבָא מִתְעָרִי. וּבְגִין כֵּן, זֵינֵי חֲרָשִׁין מִשְׁתַּכְּחִין

בְּנוֹקְבָא, וְלֹא בְּדְכוּרָא.

תַּנּוּן, הָעוֹבֵר בֵּין שְׁתֵּי נָשִׁים, אִם גְּדוֹת הֵן, נִכְפָּה. וְלֹא תִזּוּן

מגופו, אם לא יֵעָשׂוּ לוֹ מִיָּדִי. סִכַּנְתָּ דָם אוֹ הֲרִיגָה
 מְזוּמָּנָת לוֹ. וְאִם אֵינָן נִדּוֹת, עֵינֵי הָרַע שׁוֹלֵט בּוֹ בְּגוּפוֹ, אוֹ
 בְּמִמוֹנּוֹ.

כִּי הָא דְר' נְחוּם בְּרַבִּי שְׁמֵלָאִי, זְמַנָּא חָדָא הוּוּהּ בְּכַרְךָ
 קְסָרִין, אֲעֵבֵר בֵּין שְׁתֵּי נָשִׁים. אֲסַתְּכָלוּ בִּיהּ, וְאִיסְתַּכַּן
 מִיָּד בְּגוּפִיהּ וּבְמִמוֹנֶיהּ. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָהוּא רוּחָא
 בִּישָׂא שְׂרָאָת עֲלוֹן, וְיָכִיל לְנִזְקָא.

מַאי תַּקְנִיתִיהּ. לֵימָא הָכִי, זִיל זִיל, דּוּמִי דּוּמִי, אֲעֵדִי קְטוּר
 דְּקִטְרָא, לָא וְלָא לִי. וּלְבַתֵּר יִתְחִיל בְּאֵל, וְיִסְיִים בְּאֵל.
 יִתְחִיל בְּאֵל, דְּכִתִּיב, (במדבר כג) אֵל מוֹצִיאֻ מִמִּצְרַיִם. וְיִסְיִים
 בְּאֵל, (שם) כִּי לֹא נִחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְגוֹ', עַד מָה פָּעַל אֵל. וְיִזְיִל
 לִיהּ, וְלֹא יִשְׁנַח אֲבַתְרִיהּ.

רַב הוּנָא הוּוּהּ סָלִיק מִבְּבֵל לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְהוּוּהּ סָלִיק
 לְהֶתֶם, אֵיעֲרַע בְּחַד כְּפַר, חָמָא הָהִיא אֲתָתָא דְּהוּוּהּ
 אֲתִיָּא אֲבַתְרִיהּ, אֲרַמְמַת מִיּוֹן אֲכַתְפוּי, וּנְטַלְת עֲפָרָא
 מִרְגְּלוּי. אֲהָדַר רִישִׁיהּ וְאָמַר לָהּ, עֲבִידִי וְטוּל בַּתְרָאִי, דְּהָא
 לָא כְּלוּם גַּבְאִי, אָבַל גּוֹזְרֵנִי עֲלִיךְ בְּלַבּוּלָא בְּדַעְתָּךְ.

לְבַתֵּר אָמַר, לָא בְּגִינִי אֵלָא בְּגִין דְּלֹא תִיקְטְלִי בְּנִי אֵינְשָׂא
 אוֹחְרֵנִין. וְכֵן הוּוּהּ, אִיתְּבַלְבַּל דַּעְתָּהּ, וְלֹא יָדְעָה מִיָּדִי,
 וּמָתָהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים צא) לֹא תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגְנַע
 לֹא יִקְרַב בְּאֶהְלֶךְ.

תִּנִּי ר' תִּיָּא, (קהלת ז) טוֹב לְפָנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִסְּמָנָה. מִמָּאן.

מֵהָהוּא אִשָּׁה דְכָתִיב בָּהּ, אֲשֶׁר הִיא מְצוּדִים וְחָרְמִים
 כּו'. וְחוּטָא יִלְכֹד בָּהּ, הֵהוּא דְאִזְל בְּתַר יַעַר הָרַע.
 בַּא וְרֵאָה, בְּזִמְן שְׁהָרַעַב בְּעִיר, לֹא יֵרְאֶה אָדָם אֶת עַצְמוֹ,
 וְלֹא יִלְךְ יַחֲדֵי בְּעִיר, מִפְּנֵי שְׂמֵלְאֵד הַמּוֹת נִמְצָא שָׁם,
 וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוֹת לְחַבְל. וְעַל דָּא בְּתִיב, (בראשית מב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 לְבָנָיו לָמָּה תִתְרָאוּ. פִּיּוּצָא בּוּ, בְּזִמְן שְׁהִדְבֵר בְּעִיר, יִסְגּוֹר
 אָדָם עַצְמוֹ, וְלֹא יִתְרָאֶה בְּשׁוּק. דְּכִיּוֹן שְׁנַתַּן רְשׁוֹת לְמַחְבֵּל,
 מִי שְׂפוּגַע בּוּ, נִיזוּק. וְאִיהוּ מִתְחַיִּיב בְּנִפְשׁוֹ.

בַּא וְרֵאָה, עֶשֶׂר שָׁנִים הָיְתָה נֶעְמִי בְּשִׂדָה מוֹאָב, לְסוּף, כִּי
 שָׁמְעָה בְּשִׂדֵי מוֹאָב כּו'. מִפְּנֵי מָה נֶעְנְשׂוּ מַחְלוֹן וְכַלְיוֹן.
 מִפְּנֵי שְׁנַשְׂאוּ נָשִׁים מוֹאָבִיּוֹת.

אִין לָךְ בְּעוֹלָם, נָשִׁים מִתְעַסְקוֹת בְּנַחֲשׁ וּבְכִישׁוּף, כְּמוֹ
 מוֹאָבִיּוֹת. מִמָּאִי, דְּכָתִיב, (במדבר כה) וַיֹּאכַל הָעָם
 וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְאֱלֹהֵיהֶן. כִּיּוֹן דְּהוּוּ אֲכִילֵי מִיַּדִּי בְּחִרְשִׁייהוּ, מִיָּד
 הוּוּ סָגְדִין לְמַעֲנוֹתֵיהוֹן, (שם) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר. רַבִּי
 חֵיָא אָמַר, כְּהֵנִי צְמִידִין תְּכַשִּׁיטִין, הָכִי הוּוּ מִתְחַבְּרִים
 בְּבַעַל פְּעוֹר.

בְּחִרְשִׁייהוֹן דְּנִשְׂיָא. מִנְלָן, דְּכָתִיב, (שם לא) הֵן הִנָּה הָיוּ לְבָנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּדַבַּר בְּלָעָם. בְּעַצַּת בְּלָעָם לֹא נֶאמַר,
 אֲלֵא בְּדַבַּר בְּלָעָם. אוֹלִיף לֹון מִילִין בְּפוּמָא. דְּהָא חִרְשִׁין
 וְקוּסְמִין, לָא הוּוּ בְּעַלְמָא בּוֹתִייהוּ, אֲבַל מִילִין בְּפוּמָא (*
 לֹא שְׂלָמָא חִרְשִׁייהוּ לָא הוּוּ יָדְעִי. וְעַל דָּא, בְּדַבַּר בְּלָעָם

עֲבָדוּ, וְאַשְׁלִים חַרְשֵׁיהֶן, וַיְכִיל לָהֶן. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר,
בְּשִׁירָה הִיְתָה רוּת.

(רות א) וַתֹּאמֶר נַעֲמִי לְשֹׁתִי כַלְתִּיהָ לְכַנֶּה שְׂבָנָה אִשָּׁה לְבֵית
אִמָּה יַעֲשֶׂה ה', יַעֲשֶׂה כְּתִיב. אָמְרָה לְהוֹן, אִם תִּזְכּוּ
לִיכְנֹס תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה, יַעֲשֶׂה. וְאִם לֹא, יַעֲשֶׂה חֶסֶד ה'.
כִּי מֵר לִי מְאֹד מִכֶּם. עֲלִיכֶם מִפְּעֵי לִי, כְּמָה דָּאֵת אָמַר,
(שְׂמוּאֵל ב א) צַר לִי עָלֶיךָ, מֵאִי מִכֶּם. אָמַר רַבִּי קְרוּנִיָּא אָמַר
רַב כְּהֵנָּא, עֲאֻקוּ בְּלִבָּאֵי מִכֶּם, דְּאֵתוּן גְּרַמְתוּן לְבָנֵי
דִּימוּתוֹ, כְּמֵאן דְּמִתְרַעֵם מֵאֲחֵרָא.

וַתִּשַׁק עֲרֻפָּה לְחֻמוֹתָהּ. עֲרֻפָּה, הָרֻפָּה שְׂמָה. לָמָּה נִקְרָא
שְׂמָה עֲרֻפָּה. עַל שֶׁחֲזִירָה עוֹרְפָּה לְחֻמוֹתָהּ, וְחֲזִירָה
לְמִקוּמָה לְשִׁדָּה מוֹאֵב. זְנִתָּה, וְלֹא קִבְלוּהָ, וְהִלְכָה לְאַרְצָן
פְּלִשְׁתִּים. וְהַכֹּל דְּרָשִׁים בָּהּ כְּהַרְיָפוֹת, שֶׁהַפְּקִירָה עֲצָמָה
לְזָנוֹת.

וַיִּלְדָּה מְזֻנּוֹת שֵׁשׁ בָּנִים. וְכוֹלָם נִפְלוּ בְּיַד דָּוִד וְאַנְשָׁיו,
שֶׁהָיָה בֶן בְּנֵה שָׁל רוּת. שְׁנַאֲמַר, (שְׂמוּאֵל ב כא) וַיִּשְׁבִּי
בְּנוֹב אֲשֶׁר בִּילִידֵי הָרֻפָּה. וְכִי מִי נָתַן אוֹתָם בְּנוֹב. וְהֵלֵא נוֹב
סְמוּךְ לִירוּשָׁלַיִם הוּא, בְּאַרְצָן יִשְׂרָאֵל, וְהוּא בְּאַרְצָן פְּלִשְׁתִּים.
אֲלֵא הָכִי אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, מְלַמֵּד, שְׂבָא עַל עֶסְקֵי נוֹב, מִפְּנֵי
שְׁגָרָם עֲנִיין נוֹב עִיר הַכְּהֵנִים, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים אֲפִילוּ כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, דָּוִד, גְּרַמְתָּ כָּל כֶּךָ בְּנוֹב עִיר הַכְּהֵנִים, תִּיִּיד, אוֹ

הַדִּין יְחוּל עַל עֲצֻמָּהּ, אוּ עַל זְרַעָהּ, וְלֹא יִשָּׂאֵר אֱלֹא אֶחָד.
 תַּנִּי ר' חֲזִיא, בְּתִיב, (שמואל א כב) וַיִּמְלֹט בֵּין אֶחָד לְאַחֵימֶלֶךְ
 וְגו'. שְׁלֹא נִשְׂאֵר לְאַחֵימֶלֶךְ מִכָּל בֵּית אָבִיו, זוּלָתִי
 אָבִיָּתֵר לְבִדּוֹ, וְעַל עֵזֶן זֶה מֵת שָׂאוּל וּבְנָיו, וּכְמָה אֲלָפִים
 וּרְבָבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, וּנְגִזֵר עַל דָּוִד לְמוֹת.

כִּינּוּן שֶׁהֶלֶךְ לְאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, רָאֲתָה אוֹתוֹ הֶרְפָּה, אָמְרָה
 לְבָנָהּ, הֵאֵי דְקָטִיל אֶחָדָהּ. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, הִגִּיעַ זְמַן מַדַּת
 הַדִּין לְהַנָּקָם מִדָּוִד, עַל עֲסָקֵי נוֹב. וְזִימֵן לִישְׁבֵי לְהוֹרְגוֹ. מִיָּד,
 וַיִּשְׁבֵי בְנוֹב, שָׁבָא עַל עֲסָקֵי נוֹב. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כִּךָּ אָמַר
 דָּוִד, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, זְרַעִי יִהְיֶה נָכוֹן לְפָנֶיךָ, וְהַרְיֵנִי מִקַּבֵּל
 עָלַי אֶת הַדִּין.

מָה עָשָׂה. נָטְלוּ יִשְׁבֵי, וְהַגְרִים אֶת עֲצֻמוֹ עֲלָיו, וְעַל הַמַּטָּה,
 אָמַר לִיהֵ, לָאוּ יִקְרָא דִילִי. נָטְלוּ וְאֶרְמִי לִיהֵ לְאֹיֶרָא,
 וְשׂוּי סִיפָא דִיתְקַטֵּל בָּהּ דָּוִד. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמואל ב כא)
 וְהוּא חָגוּר חָרֵב חֲדָשָׁה וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת דָּוִד. מִיָּד הַזְכִּיר
 אָבִיִּשֵׁי שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ, וְעַמֵּד בְּאֹיֶר, וְסוֹסוֹ מִיָּד נִשְׁמַט, וְהֶלֶךְ
 לִירוּשָׁלַיִם.

הֶלֶךְ אָבִיִּשֵׁי וּבָא לְסַנְהֶדְרִין וְאָמַר, מַהוּ לְרַכּוֹב עַל סוֹסוֹ שֶׁל
 מֶלֶךְ בְּשַׁעַת הַדְּחָק, וְהַתִּירוּהוּ. מְצָאוּ לְדָוִד עוֹמֵד
 בְּאֹיֶר, אָמַר לִיהֵ חֲזוֹר מִתְּפִלְתָּךְ.

אָמַר לִיהֵ, (תהלים קטז) מָה אָשִׁיב לְה' כָּל תַּגְּמוּלוֹהִי עָלַי. שָׁכַף
 מְקוּבְלָנִי מִבֵּית דִּינּוֹ שֶׁל שְׁמוּאֵל הֶרְמַתִּי, שְׁאִפִּילוֹ

תָּרַב חֲדָה מוֹנַחַת עַל צְוָארוֹ שֶׁל אָדָם אֵל יִמְנַע עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים. מִיַּד חֲזַר מִתְּפִלָּתוֹ, וְקִבַּל הַדִּין עַל זְרָעוֹ. דְּכַתִּיב, (שמואל ב כא) וַיַּעֲזֹר לוֹ אָבִישִׁי בֶן צְרוּיָה וַיִּךְ אֶת הַפְּלִשְׁתִּי וְגו'. מֵה כְּתִיב. (מלכים ב יא) וַעֲתָלְיָה אִם אֲחֻזְיָהוּ רָאִתָּה בִּי מֵת בְּנָה וּתְקַם וּתֵאבֵד אֶת כָּל זְרַע הַמְּמַלְכָה. כְּתִיב וּתֵאבֵד, וְכַתִּיב (דברי הימים ב כב) וַתְּדַבֵּר אֶת כָּל זְרַע כּוֹ. מֵהוּ וַתְּדַבֵּר. אָמְרָה שְׁעֵתִידִין זְרָעוֹ שֶׁל דָּוִד לִיאָבֵד מִן הָעוֹלָם.

וּתְקַח יְהוֹשִׁבֵעַ בַּת הַמֶּלֶךְ יוֹרָם כּוֹ, אֶת יוֹאָשׁ כּוֹ. מְלַמֵּד שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּן מִדָּה בְּנֶגֶד מִדָּה. וְעַל כָּל זֶה, אַף עַל פִּי שֶׁנִּגְזְרָה גְזִירָה זוֹ, וְנִיתֵן רְשׁוֹת לְמִדַּת הַדִּין, עַל זֶה כְּתִיב, (ישעיה י) עוֹד הַיּוֹם בָּנָב לְעַמֵּד. עַדִּיִן מִדַּת הַדִּין בְּנוֹב עוֹמְדָת וְתוֹבַעַת דִּין מִלְּפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמֵה בְּצַדִּיקִים מְדַקְדֵּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּהֵן, בְּרִשְׁעִים עַל אַחַת בְּמֵה וְכַמָּה.

(רות א) וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבַמְתְּךָ אֵל עִמָּה וְאֵל אֱלֹהֶיהָ. אָמַר ר' נָחוּם אָמַר ר' יְהוֹנָדָה, מְדַקְאֵמַר שָׁבָה, מְלַמֵּד שְׁנִיּוֹרַת הִיְתָה בַּתְּחִלָּה. וְכַתִּיב וְאֵל אֱלֹהֶיהָ, דְּהָא אֱלֹהֵי אַחַד הָיָה לָהּ עִם נְעָמִי, וְעַכְשָׁיו חֲזָרָה לְסַרְחוּנָה הָרֵאשׁוֹן, וְטַעַמָּה אַחַר עֲבוּדָה זָרָה שָׁלָה.

(שם) וְרוֹת דְּבִקָּה בָּהּ, כְּמָה שֶׁקִּבְּלָה עָלֶיהָ בְּחַיֵּי בַעֲלָהּ, דְּבִקָּה בְּאַמוּנָתָה. בֵּא וּרְאֵה שְׁבָחָה שֶׁל רוֹת, שְׂאֵף עַל פִּי שְׂאֵימַת בַּעֲלָהּ לֹא הִיְתָה עָלֶיהָ, דְּבִקָּה בְּאַמוּנָתָה. וְעַל כָּל

דא, נַעְמֵי חִידְשָׁה לָּהּ בְּמַתְחֵלָה, וְהַתְּרַתָּה בָּהּ הַתְּרֵאוֹת,
וּכְלֹן קַבְּלֵתָן עָלֶיהָ.

רבי בְּרוּקָא אָמַר, בְּתִיב (בראשית כא) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר
וַיִּקַּח לֶחֶם וְחֶמֶת מִיָּם וַיִּתֵּן אֶל הַגֵּר שָׁם עַל שְׂכָמָה וְאֵל
הַיְלָד. כִּיּוֹן דְּכַתִּיב אֶל הַגֵּר, מֵהוּ שָׁם עַל שְׂכָמָה. אֵלָּא
מִלְּמַד, שֶׁהַזְּהִירָה עַל עוֹל הָאֲמוּנָה, וְלַעֲמוּד בַּמָּה שֶׁהִיָּתָה
רְגִילָה בַּתְּחֵלָה עִמּוֹ. בְּתִיב הָכָא שָׁם עַל שְׂכָמָה, וּכְתִיב הָתָם
(שמות טו) שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט. מֵה לְהֵלֵן עוֹל שְׂכִינָה, אִף
כָּאן עוֹל שְׂכִינָה.

מֵה עֲשִׂתָּהּ, כִּיּוֹן שְׂרָאָתָה עֲצָמָה יוֹצֵאת מִתַּחַת רְשׁוֹתוֹ שֶׁל
אַבְרָהָם, חֲזִירָה לְקַלְקוּלָּהּ. מֵה בְּתִיב, וַתִּלְךְ וַתִּתְּ"ע.
אַחֲרֵי עֲבוּדַת גְּלוּלִים וְגְלוּלֵי בֵּית אָבִיהָ. וּכְתִיב הַבֵּל הַמָּה
מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִיִּים.

רבי חִידְקָא וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹסִי, הוּוּ קְאָזְלֵי בְּאוֹרְחָא, אָמַר
ר' שְׁמַעוֹן לְרַבִּי חִידְקָא, הָא תְּנִינָן, נְכָרֵי וְעוֹסְקֵי בַּתּוֹרָה,
כְּבִהֵן גָּדוֹל הֵוִי. מֵאֵי טַעְמָא שְׁקֵלוּ לְכַהֵן גָּדוֹל. וְהַכְּתִיב,
(תהלים עח) וַיִּקַּם עֲדוֹת בְּיַעֲקֹב וַתּוֹרָה שָׁם בְּיִשְׂרָאֵל. הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יְהִבָּה לְיִשְׂרָאֵל, לְקַבֵּל עָלֶיהָ אֲנָרָא לְעֵלְמָא
דְּאִתֵּי, וּמִי שְׁלֵא קַבְּלוּהָ, לָא מְקַבְּלֵי עָלֶיהוּ אֲנָרָא בְּעֵלְמָא
דְּאִתֵּי.

דְּהַכִּי אָמַר ר' עֲקִיבָא, יִשְׂרָאֵל שְׁעָמְדוּ עַל הַר סִינַי, מְקַבְּלִין
עָלֶיהָ שְׂכָרָה. נְכָרִים שְׁלֵא עָמְדוּ עַל הַר סִינַי, אִין

מִקְבֻלֵּין עָלֶיהָ שְׂכָר. וְאֵת אֲמֵרָתָהּ, נְכָרִי וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה הֵרִי
הוא כְּכֹהֵן גָּדוֹל.

אָמַר לִיה, כְּכֹהֵן גָּדוֹל עִם הָאָרֶץ תִּגְנֶנָּה וְדַאי. דְּאָמַר רַבִּי
יוֹסִי בַר יוֹדָא אָמַר רַבִּי יוֹחֲנָן, מֵאִי דְכִתִּיב, (משלי א)
יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל חֲפָצֶיהָ לֹא יִשְׁווּ בָּהּ. אֲפִילוּ מִמּוֹר
תִּלְמִיד חֲכָם, עָדִיף מִכֹּהֵן גָּדוֹל עִם הָאָרֶץ הַמְּשַׁמֵּשׁ לְפָנָי
וְלְפָנִים. הוֹאִיל וְאֵינוֹ קוֹרָא בַּתּוֹרָה, אֵין עֲבוּדָתוֹ עֲבוּדָה,
וְאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר, וְעָלִיו כְּתִיב, (שם יט) גַּם בְּלֹא דַעַת
נֶפֶשׁ לֹא טוֹב. כֵּהֵן גָּדוֹל שְׂאֵינוֹ יוֹדַע עֵיקַר שָׁל עֲבוּדָה, אֵין
עֲבוּדָתוֹ עֲבוּדָה.

וְאָמַר רַבִּי יוֹדָא, מִנְיִין שְׂכֵהֵן גָּדוֹל צָרִיף לְהִיּוֹת תִּלְמִיד
חֲכָם. דְּכִתִּיב, (מלאכי ב) כִּי שִׁפְתַי כֹּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת
וְתוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאִם הוּא עִם הָאָרֶץ, אֵין מְקַבֵּל עָלֶיהָ
שְׂכָר. כִּד גּוֹי הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוֹאִיל וְהוּא גּוֹי, אֵין עֲסָקוֹ
בַּתּוֹרָה עֲסָק, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל שְׂכָר.

פִּתְחָ וְאָמַר (ויקרא ו) עוֹ אֵת אֲהֵרֹן וְאֵת בְּנָיו לֹא אֲהֵרֹן וּבְנָיו
מִצְוִוִּים, וְשָׂאָר כֹּהֲנִים אֵינָם מִצְוִוִּים.

אֲלֵא, כָּל כֵּהֵן שְׂאֵינוֹ יוֹדַע עֵיקַר הָעֲבוּדָה, כְּאֲהֵרֹן וּבְנָיו, אֵינוֹ
מִצְוִוָה. וְאִם עוֹבֵד, אֵין עֲבוּדָתוֹ עֲבוּדָה. דְּהָא בְּמֵאִי
מְכוּוִּין, בֵּינָן שְׂאֵינוֹ יוֹדַע עֵיקַר הָעֲבוּדָה כְּאֲהֵרֹן וּבְנָיו.

וְהֵכִי אָמַר רַבִּי תֵּיִיא אָמַר ר' יִצְחָק, כֹּהֲנִים לְוִיִּם וַיִּשְׂרָאֵלִים
מִעֲבָבִין אֵת הַקָּרְבָּן. עֵיקְרָא דְקָרְבָּן כֵּהֵן, דְּאֲעֲטְרִיף

לְכוּנָא שְׁמָא קְדִישָׁא, וְלִסְדָּרָא דְרַגִּין עֵילָאִין, וְלִיְחֻדָּא כְּלָא
בְּיַחְדָּא שְׁלִים, וְלִמְחַדֵּי עֵילָאִין וְתַתְּאִין, בְּרַעוּתָא וְכוּנָה
דִּילִיה.

וְהָכִי אָמַר רַבִּי חֲזִיא אָמַר רַבִּי יֶזְחָק, מָאִי דְכַתִּיב, (שם א)
אִשָּׁה רִיחַ גִּיחוּחַ לָהּ. אָלָא, לְקַבֵּל תְּלַתָּא דְרַגִּין אֵלָיִן,
אִשָּׁה, לְקַבֵּל דָּא לְוִיִּים, דְּמִמוּנִין עַל הַשִּׁיר, וְלִאֲרַמָּא קָלָא,
וְהוּא מְסִיטְרָא דְאִשָּׁה, וּמְכוּנֵי בְּנַעִימוּתָא בְּנִיגוּנָא וְחֻדָּה
וְשִׁיר.

וּמְנוּ כְּדָּ, כָּל זְמַנָּא דְהָהּ סְלִיק עַל הַדּוּכָן, בְּעוּד דְאִיהוּ גָבַר,
וְשִׁלְהוּבָא דְאִשָּׁא תַקִּיף בֵּיהּ, לִאֲרַמָּא קָלָא בְּנַעִימוּתָא
דְּנִיגוּנָא, אִיהוּ כְּשֵׁר לְעַבּוּדָּה. פִּיזֵן דְאִיתְחַלֵּשׁ שִׁלְהוּבָא
דְּבַחְרוּתָא דִּילִיה, וְגוּמְרִין דְנוּרָא מִתְדַעְכִּין בְּגִייה, הָא
אִתְחַלֵּשׁ תּוֹקֶפִיהּ, וְקָלָא שְׂאֵרֵי לְאִתְתַּבְּרָא. כְּדִין כְּתִיב,
(במדבר ח) וּמִכֵּן חֲמֹשִׁים שָׁנָה יָשׁוּב מֵעֲבָדָה הָעֲבָדָה וְלֹא יַעֲבֹד
עוֹד. וּפְסוּל לְעַבּוּדָּה. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה, (שם) וְיִשְׂרַת אֶת אֲחִיו
וְעַבְדָּה לֹא יַעֲבֹד עוֹד.

מִשְׁמְרוּת דְרַקִּיעָא, אוּף הָכִי גַמֵּי דְמִמוּנִין לְנִיגָא קַמֵּי
דְמַרְיָהוֹן, אִיקְרוּן אִישִׁים. וְהָכִי שְׁמַעְנָא מִשְׁמִיה
דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, דְאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, דְרַגִּין אֵלָיִן,
אִית מְנַהוֹן דְמִמְנָן עַל תְּרַעִין לְבַר, וּמִינִייהוּ עַל תְּרַעִין
פְּנִימָאִין לְגוּ.

אִינוּן פְּנִימָאִין אָמְרִין שִׁירְתָּא, וְסֻלְקִין וְעֵאלִין בְּהֵאִי

שִׁירְתָּא, חֲמִשָּׁה דְרָגִין, עַד חֲמִשִּׁין. לְקַבֵּל חֲמִשִּׁין
תְּרַעִין דִּיּוֹבְלָא. כִּיּוֹן דְּסִלְקִין תַּמָּן, נְטִיל לֹון רוּחָא דְאַשָּׁא
מְלַהֲטָא, וְתַבַּר תּוּקְפִייהוּ. כִּיּוֹן דְּאֵתְבַר תּוּקְפִייהוּ, דְּתִיִּין
לְהוֹן, וְנִחַתִּין מֵאִינוּן דְרָגִין.

וְקִיִּמִין לְבַר, מְמוֹנִין עַל תְּרַעִין דְלִבְרָ, וְאֵלִין נְטִלִין
חוֹלְקִייהוּן מִתְנַנָּא דְאַשָּׁא דְקוֹרְבָנָא, בַּר מֵאִינוּן
דְנְטִלִי לְגוּ. וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מִתְחַדְּשִׁין דְמִמָּנָן עַל שִׁירְתָּא. וְזִהוּ
אַשָּׁה.

רִית, לְקַבֵּל יִשְׂרָאֵל, דְקָא מְצִלוּ עֲלוֹתָא, דְחֲשִׁיבָא קַמִּי
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּרִית בּוּסְמִין דְבִגְנָתָא דְעַדָּן.
נִיחוּת, דְאִיהוּ נַחַת רוּחַ לְגַבוּתָהּ. לְקַבֵּל דָּא כְּהוּן, דְאִיהוּ מְכוּיִן
כְּנוּנָה, כְּנוּנָא דְרַעוּתָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא, וּמִיִּיחַד יַחוּדָא
בְּאֵתְרוּן רְשִׁימִין, וְכָל דְרָגִין נְהָרִין, וּמִתְלַהֲטִין, וְנַעֲצִי
בְּנִיעוּצָא עִילָאָה, מְגוּ דְעוּמְקָא עִילָאָה טְמִירְתָּא.

וְעַל דָּא אַעֲטְרִיד כְּהֵנָּא לְמַהוּי חֲכִימָא בְּחֲכֵמָה, וְיָאָה
בְּסוּכְלֵתָנּוּ, וְשִׁפִּיר בְּנִהִירוּ דְאוּרִייתָא, וְזָרִין, וּפְקַח
יִתִיר מְכָל עֲלָמָא. וְאִם עִם הָאָרֶץ הוּא, עֲבוּדָתוּ לָאוּ עֲבוּדָה,
וְעִלְיָה כְּתִיב (תהלים ה) לֹא יִתְיַצְבוּ הוֹלְלִים לְנֶגְדַ עֵינֶיךָ.

תָּא חֲזִי, זוּהֲמָא דְכוּתִי, אַף עַל גַּב דְאַנְיִיר, קָשָׁה לְפָרוּשׁ
מִיָּנִיָּה זוּהֲמָא עַד תְּלֵתָא דְרִין, כָּל שְׁכָן בְּעוֹד שְׁהוּא
כּוּתִי. כְּשָׂרָה דְבַהוּן, רוּת, וְלֹא אֲשַׁכְּחָן בְּהָ שׁוּם דּוּפִי כָּלָל.
וְדָא הוּא נְפֶשׁ הַשְּׂכֵלִית. עֲרָפָה, שְׁהִיא נְפֶשׁ הַבְּהֵמִית, מִיָּד

תִּזְרַה לְסִרְחוֹנָהּ וּלְקַלְקוּלָּהּ. אַתָּא רַבִּי חִידְקָא וּנְשָׁקִיָּה. אָמַר,
 וַדַּאי דְּזַעֲרִין אֵינֻן דְּמַתְּעַבְרֵן זִוְהַמוֹתֵיהוּ מִינֵיהוּ.
 רַבִּי נְחֻמִּיָּה אָמַר, כְּתִיב (מַלְכִים א ב) וַיִּשָּׂם כֶּסֶף לְאֵם הַמֶּלֶךְ,
 זוֹ רוּת הַמּוֹאָבִיָּה, דְּזִכְתָּה וּרְאָתָה לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה עַל
 כֶּסֶף אִו.

כֶּסֶם שְׁלֹבָה הָיָה שָׁלֵם, כֶּךָ הַשְּׁלִים יְמֵיהָ וּשְׁנוֹתֶיהָ. הֵדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (רוּת ב) וַתְּהִי מִשְׁבְּרֵתָךְ שְׁלֹמֹה. שְׁלֹמֹה כְּתִיב,
 וְקָרִינוּ שְׁלִימָה. מְלִמְד, שְׁרָאָתָה לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה עַל כֶּסֶף אִו,
 וּרְאָתָה שְׁכָרָה בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
 וַתַּעַצֵּא מִן הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה שָׁמָּה וּשְׁתִּי כַלְתִּיהָ עִמָּה כּו'.
 וַתֹּאמֶר נְעָמִי לְשְׁתִּי כַלְתִּיהָ לְכַנָּה שְׁכָנָה כּו'.
 וַתֹּאמְרָנָה לָּהּ כִּי אַתָּךְ נָשׁוּב לְעַמְּךָ. וַתֹּאמֶר נְעָמִי שְׁכָנָה
 בְּנַתִּי כּו' וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׂבָה יְבַמְתָּךְ אֶל עַמָּה כּו'. עֲרָפָה
 תָּבֵת אֶל עַמָּה וְאֶל אֱלֹהֶיהָ. וַתֹּאמֶר רוּת אֶל תַּפְּנְעִי בִּי
 לְעִזְבֶּךָ לָשׁוּב מֵאַחֲרַיִךְ. כֶּךָ בּוֹדְקִין לְגַר, בְּשָׁבִיל שִׁיתְקַיִּים
 תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׁכִינָה פְּרוּת, בְּלִבָּב שָׁלֵם.

(* רַבִּי אֶלְפִסְנָדְרִי פָּתַח, (מַלְכִים ב ד) וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי
 הַנְּבִיאִים צָעָקָה אֶל אֱלֹהֵי שָׁע וְגו'. תַּמָּן תְּנִינֻן, דָּא אִשְׁת
 עוֹבְדֵיהוּ. וּמְמוֹנָה הָיָה עַל בֵּית אַחָאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וּבְשָׁעָה
 שְׁהֶלֶךְ עוֹבְדֵיהוּ אֶצֶל אֱלֹהֵיהוּ, הַבִּיר בּוֹ אֱלֹהֵי שָׁע.
 וְאִי תִימָא, אֱלֹהֵי שָׁע לֹא שָׁמַשׁ לְפָנָיו עַדִּינֵן. כְּבָר הָיָה מְשַׁמֵּשׁ.
 וְאִין מוּקְדָם וּמְאוּחָר. וְעַל כֵּן כְּתִיב, וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי